

IV.

GIAI ĐOẠN (THÁNG 1. 1996) □

BẤT TRI HÀ XỨ KIẾN TRI ÂM?

(Mượn thơ bà Đoàn Thị Diễm)
("Biết tìm người tri kỷ nơi đâu?")
(Tự Truyện 15)

*Tóc mưa em dậy mỗi ngày
Thức chìm chìm giấc đời mai quạnh vắng
Con chim mổ nắp áo quan
Tiếng đều giọng kẻ máu tràn cơn giông*
(Thơ TNH)

Nhân dịp trường học cho Âu Cơ nghỉ lễ ba hôm, chúng tôi cùng đi Santa Ana sáng **thứ Sáu ngày 12/1/1996**.

Suốt đoạn đường dài 7 tiếng đồng hồ thật là buồn rầu phía tôi và lạnh lùng phía TNH. Tôi nghĩ miên man đến điều bỏ về VN, vui đập con người mình trong một vùng biển hẻo lánh nào đó, sống nốt những ngày tàn trong lặng im chôn giấu.

Ôi! Sao không hề một lần nghĩ đến điều cầu cứu Mẹ hay các người thân ở Âu Châu? Tôi kiêu hãnh quá trong những khổ đau cùng tận nên ngay cả việc kể cho Mẹ nghe mọi nỗi, tôi cũng chẳng thể làm.

Trong câu chuyện tại khách sạn, buổi sớm **thứ Bảy ngày 13/1/1996**, TNH đặt lại cái viễn ảnh ly dị, và nói:

"Bố thấy mình khó lòng hàn gắn do từ hai lẽ: Một, hình ảnh bố trong em như 8 năm qua đã vỡ nát. Hai, từ trước ở với em, bố chưa làm điều gì tội lỗi mà thấy đời sống mình không hoàn toàn hạnh phúc, hướng hồ giờ đây đã có một vết rạn lớn theo sự ngoại tình của bố, làm sao em tha thứ được? Ở với em, bố biết cá tính em rất quyết liệt trong những đổ vỡ tình cảm kiểu ấy. Tốt hơn hết mình nên xa nhau để còn giữ chút gì tốt đẹp về nhau."

Quả thật, tôi không thể tự dối rằng luận cứ TNH vừa đưa cũng RẤT ĐÚNG trong ý nghĩ tôi khi ấy.

Sau một hồi lặng im, tôi bày tỏ:

"Em đồng ý tất cả những gì bố nêu trên là chính xác. Nhưng còn một điều chính xác hơn mà bố không kịp nhìn ra từ em. Trong em có hai con người khác biệt: Tình Cảm và Lý Trí. Thú thật, trên mặt tình cảm, khi biết ra sự phản bội của bố, em chỉ muốn bỏ đi. Nhưng về phần lý trí, vì **ngĩ thương cho Âu Cơ mà đành bóp trái tim mình lại**. Một đời em thiếu tình cha, dẫu em thành công từ lúc trẻ và bây giờ còn thành công hơn nữa, nhưng như bố thấy đó, tâm hồn em vẫn không lúc nào ngừng chao đảo. Huống hồ giờ đây Âu Cơ mất cha và mất luôn cả mẹ, có chắc gì nó đứng vững được một ngày nào, như em?"

Tôi cúi đầu:

"Nghĩ thế mà em đành nén lòng ở lại với bố. Bố thừa biết con người em như thế nào rồi."

TNH im lặng.

Những lời của tôi rõ ràng mang giá trị đích xác trên từng chữ được thốt. TNH với sự phản bội KHÔNG ĐÁNG để tôi nghĩ đến dù bất cứ lý do nào từ cá nhân TNH viện dẫn. Nhưng còn Âu Cơ? Đứa con gái xinh đẹp sớm lộ ra những nét tài hoa, **liệu tôi có nên đánh đổi tình cha thiếu hụt suốt cuộc đời nó với sự thương tổn hiện tại trong lòng mình?**

Thật lâu, TNH gật đầu:

"Bố hiểu tâm hồn em kiêu hãnh dường nào, vậy mà khi em van nài thì có nghĩa là em đã hạ mình lắm. Nhưng xin cho bố một thời gian để tự *warm up* bố. Hiện tại, bố thú nhận là trọn con người bố đang bị *frozen*."

Khi ấy Âu Cơ đang xem TV, chợt quay qua nói chớ với TNH:

"Bố tha cho mẹ đi!"

TNH đáp:

"Mẹ đâu có lỗi gì. Chính bố mới là người có lỗi."

(Sau đó khi vào phòng tắm, Âu Cơ nói riêng với tôi: "Con xin lỗi mẹ. Thật tình khi nói bố tha cho mẹ, con chỉ 'mean' là muốn bố mẹ đừng bỏ nhau. Nhưng nói xong con thấy hối hận liền bởi vì mẹ đâu có lỗi gì. Chỉ bố mới là người làm khổ mẹ.")

Tôi gần như muốn bật khóc vì quá thương con gái. Tự thề nguyện rằng không bao giờ tôi để nó phải mất cha vì nỗi kiêu hãnh riêng tôi.)

Trong câu chuyện tiếp tục, tôi nói với TNH:

"Sự kiện lớn lao giết mất hạnh phúc em chính bởi em là một nghệ sĩ. Nhưng xin hỏi bố: *'Khi em cầm cây viết, bố thấy em cầm với thái độ nào? Của một nhà văn đam mê chữ nghĩa, hay một kẻ háo danh muốn tìm chỗ đứng?'*"

TNH đáp không do dự:

"Em làm việc trong thái độ của một nhà văn chân chính."

"*Và có bao giờ bố thấy em tỏ ra hợm hĩnh với bất cứ ai, nhất là với bố, theo những gì mình đạt được trong chữ nghĩa?'*"

"Bố phải nhận rằng 'không'"

"*Riêng sự kiện được Trời phú cho ngòi bút làm độc giả yêu mến có phải là điều tội lỗi?*"

TNH lắc đầu.

[*Có lần tôi nghe Lê Duy Linh kể:*

"Thạch Các có nói một câu, ngẫm đi ngẫm lại thấy câu ấy đúng thật: 'Trong các nghề, không nghề nào khiến con người dễ trở nên hợm hĩnh kiêu ngạo cho bằng nghề cầm viết. Và trong số các nhà văn, nhà văn nữ bị mắc điều kiêu ngạo này nhiều hơn nhà văn nam.'

Lê Duy Linh thêm:

"Riêng tôi nhận thấy, chị là người duy nhất trong tất cả các nhà văn VN không bị sự hợm hĩnh làm cho biến thế. Và tôi phải nói, chị cũng là nhà văn nữ tâm hồn rất chính chuyên ít gặp trong số các nhà văn nữ trước nay."]

Tôi buồn bã:

"Nếu thế, tại sao em không thể nào tìm ra hạnh phúc vợ chồng kể từ ngày cầm lên cây viết? Tại sao em cứ mãi bị bố trách rằng '*đã sống cho cây viết nhiều quá*' đến nỗi giờ đây bố phải đòi bỏ đi vì sức làm việc mạnh mẽ của em khiến quên mất bố bấy lâu?"

TNH im lặng.

Tôi tiếp:

"Điều đau khổ em nhận biết là ***ngòi bút được độc giả yêu mến đã giết em***. Đàn ông thường ưa thích những người đàn bà thua kém mình. Ví dụ bố là nhà văn, bố vẫn muốn gặp một phụ nữ thua kém bố về mặt văn thơ để bố được đưa lên ngôi vị thần tượng. Về mặt này, em không lạ khi thấy bố hạp với người đàn bà kia. Em đã từng nghe bố nói rằng bà ta rất kính trọng bố. Ở đây, em không biết lòng kính trọng đó có thật, hay chỉ là lời nói dối bôi thông thường của phụ nữ khi muốn chinh phục người đàn ông mình đang nhắm tới. Nhưng rõ ràng đó là điều làm thỏa mãn nỗi kiêu ngạo trong bố, khiến bố ưa thích. Vì vậy mới xảy ra cái chuyện dan díu suốt mấy tháng liền với bà ta sau lưng em."

Lòng tôi chợt chùng sâu xuống:

"Điểm hồng của em là đã đánh giá đúng mức chữ nghĩa bố chứ không làm hành động thần tượng bố. Vậy, nếu muốn tiếp tục cầm cây viết, em phải đành lòng rẽ đi hướng khác một mình không có bố. Bằng nếu còn muốn làm vợ bố, em phải từ bỏ tất cả những gì gọi là nghệ thuật văn chương."

TNH vụt la lên một cách vô thức, điệu rất giận dữ:

"Em tưởng bố có thể sống với một người đàn bà không có đầu óc văn chương nghệ thuật như em sao? ***Em tưởng một người tầm thường, coi trọng vật chất như bà kia mà có thể gán ghép với con người bố sao?*** Cỡ em còn không hiểu nổi bố, nói gì bà ấy?"

Tôi đâm chung hứng vì những lời TNH vừa thốt ¹. Trong óc hiện nhanh câu hỏi: "Nếu đã biết nghĩ về 'cái đầu tâm thường' của người đàn bà kia, hà có gì bấy lâu TNH phải đan dít cùng bà ấy?"

Một giây thật ngắn, ý nghĩ "Liệu TNH có đang dùng thủ đoạn với tôi không?" cứ quay cuồng trí não.

Hai chữ "thủ đoạn" TNH rất ghét mỗi khi nghe tôi nói đến, hơn lúc nào từ hơn nửa tháng qua sau khi khám phá ra chuyện giữa TNH và bà kia, lúc này in đậm nét trong tôi.

Tôi xin TNH chờ cho một tháng. Sau đó nếu mọi sự không tiến triển tốt thì tôi chấp nhận sự ly dị. TNH gật đầu ưng thuận.

Khi nói lên lời nài xin này, quả tim trái tim tôi như vỡ ra từng mảnh. **Hơn lúc nào, tôi nhìn rõ sự tàn nhẫn của TNH đối với tôi và cả với Âu Cơ.**

Tại sao có lúc tôi hoàn toàn đánh mất chính mình như thế? Lẽ ra tôi phải chết đi mới đáng! Chết, để không làm nhục gia đình. Chết, để tạ lỗi với những người đàn ông trong quá khứ từng say đắm yêu tôi mà không được đáp đền trọn vẹn. Chết, để giữ cho trọn ân tình TNH trong 8 năm làm tôi vị nê. Và chết, để ít ra tôi vẫn còn là tôi, con người luôn hết lòng với tình yêu nhưng cũng sẵn sàng chà nát trái tim mình trong lần chung cuộc, chứ không cho phép người đàn ông hành xử điều ấy trên tôi.

*

**

Buổi chiều, theo Trần Ngọc đến trung tâm văn bút VN hải ngoại tham dự cuộc nói chuyện của học giả Lê Hữu Mục từ Canada sang. Khi giới thiệu tên chúng tôi, ông Lê Hữu Mục đang ngồi ở đầu bàn diễn giả, la lớn:

"A! TNH và TTBG, tôi đã được nghe danh nhiều lắm!"

¹ Hai mươi năm sau (Mar 2015) khi viết lại đoạn này, tôi còn CHUNG HỨNG NHIỀU HƠN NỬA khi kết cuộc của sự tan vỡ xảy ra HOÀN TOÀN KHÁC với những lời TNH nói bữa đó. Nghĩa là TNH ĐÃ GẮN CHẶT ĐỒI mình vào với người đàn bà "tâm thường coi trọng vật chất" kia đến gần 15 năm, gần GẤP ĐÔI số năm sống với tôi!

Thực sự nếu công tâm mà xét sau 20 năm mọi sự đã lắng chìm trong quên lãng thì PHẢI nhận trong con người TNH, hai bản chất Thiện và Ác luôn đối đầu hiện hữu. Một phía Thiện muốn gìn giữ là tôi; và một phía Ác bị cuốn lôi là người đàn bà đó. Khi nói lên câu trên với điệu rất giận dữ là TNH đã nói THẬT (mà không là "thủ đoạn"), nhưng sự việc xoay chiều tất cả giống y như câu nói của Vĩnh Kham, người chồng bà ấy đã tiên đoán cùng tôi: "Nếu chị còn thương TNH thì nên giữ rịt ông ấy, năm ba tháng sau rồi cũng quên lãng. Bằng nếu để ông ấy gặp bà ta thì ông ấy ngã theo miệng lưỡi bà ta. Với cái tâm thành thật hiếm có mà tôi rất kính trọng thì chị không phải là tình địch xứng đáng của bà..." Ma quỷ thắng Thiên Thần. Cái Ác cỡi lên đầu cái Thiện là những trường hợp như giai đoạn bấy giờ trên bãi-chiến-trường-tâm-hồn-con-người-TNH.

Đạo đó, nếu KHÔNG PHẢI là tôi thì người vợ khác có thể dùng uy quyền làm vợ để giữ cho TNH khỏi rơi xuống hồ... Đàng này... Tôi lại chỉ luôn quan niệm: "Con người không phải là một đồ vật để muốn giữ khư khư cho mình..." Chính vì vậy mà hồng! Sự "cần một bàn tay giúp đỡ" không xảy ra đạo đó; đầu tiên là do TNH MUỐN đẩy bàn tay ấy ra ở lần thứ nhất; và cũng do tôi đã KHÔNG MUỐN đưa thêm lần thứ hai bàn tay giúp đỡ ấy cho TNH... Âu tất cả chỉ là định mệnh?!

Chỉ những lúc ngán ngủ thế này, tôi mới tìm thấy chút nào thân thiết khi hai cái tên tôi và TNH được mọi người chung quanh nhắc đến bằng vẻ kính trọng. (Và hình như TNH cũng vui theo điều đó?)

Một trong các đề tài ông Lê Hữu Mục nói là về Nữ sĩ Đoàn Thị Điềm, có câu thơ bà đề nơi túi gấm: "*Bất tri hà xứ kiến tri âm?*" (*Biết tìm người tri kỷ nơi đâu?*)

Tôi ngậm ngùi cho mình thật nhiều theo câu ấy.

[]

Thứ Hai 15/1/1996.

Tôi ngồi vào bàn viết trở lại sau những ngày đôn dập đau khổ vừa qua. Nhận định rõ, phải tự cứu mình bằng văn chương và phải nên nhìn thẳng vào cuộc sống từ đây không có TNH. Đó là niềm kiêu hãnh trong tôi còn sót. Là nỗi đập bù lớn nhất của Thượng Đế ban cho như một chống đỡ trên những thử thách mà Ngài không ngừng đổ ập lên suốt cuộc đời tôi.

Thời gian này phải dùng đến *valium 10mg* trở lại. Cái *doze* là 2 viên nhưng không hiệu quả gì, đôi mắt vẫn mở trắng giữa đêm.

*

**

Trong câu chuyện điện thoại buổi sáng, tôi nghe Cẩm Hằng kể:

“Bên ngoài, con nào thẳng nào cũng đều tỏ ra thương TNH mà thù ghét BG thậm tệ. Thương thật hay giả chẳng biết, chỉ biết rằng đứa nào cũng mong TNH ‘đá’ BG để ngoại tình con khác. Cẩm Hằng càng nghĩ càng sót cho Thu Vân nhưng chẳng biết phải làm sao. Giá Thu Vân hư đốn lẳng lơan cho cam! Đàng này, rất đàng hoàng, sống cô đơn, chẳng hề tiếng tai đàn đúm như phần đông các nhà văn nữ hải ngoại. Vậy mà tụi nó vẫn thù ghét. Vợ chồng thẳng Tâm Nguyễn (luật sư Nguyễn Tâm) cãi nhau cũng đem Thu Vân ra mà chửi, Cẩm Hằng thấy oan cho Thu Vân quá.”

Và Cẩm Hằng hét to trong điện thoại:

“Thu Vân à, cái kiêu hãnh của Thu Vân đâu rồi? Sao yếu đuối như thế?”

“Làm sao mạnh nổi?” tôi thú nhận, “mình bây giờ giống như con nai bị thương, trốn vào một góc rừng và sợ hãi ngay cả tiếng xạt xào của cơn gió đang lay động cành lá.”

Tôi đã nói thật lòng. Tôi sợ quá tất cả thiên hạ chung quanh, sợ nhất là TNH với cái độ tàn nhẫn mà tôi đang đối diện. ***Tôi lại thua định mệnh lần nữa đến không còn chỗ nào có thể đỡ được những cú tấn công bạo tàn của nó.***

Giọng Cẩm Hằng trầm xuống:

“Phải đứng lên đi, đừng để ngã, chẳng ai thương đâu, bên ngoài tụi nó càng vỗ tay mừng rỡ. Rốt lại, có ai khổ ngoài bà mẹ già và con bé con hầy còn tí xíu. ***Cẩm Hằng cảm Thu Vân không được đánh mất cái kiêu hãnh của mình. Đó mới chính là Thu Vân, không thể nào có đứa đồng dạng thứ hai.***”

[]

